

Mondkapjesplicht voor mensen met een beperking of ziekte

Per 26 juni 2021 geldt in Nederland een [mondkapjesplicht](#) in het openbaar vervoer, personenvervoer, stations, vliegvelden en in het voortgezet onderwijs. Ook ziekenhuizen, verpleeghuizen, huisartsen en overige zorglocaties mogen het dragen van een mondkapje nog verplichten. Deze mondkapjesplicht geldt in principe ook voor mensen met een beperking. Sommige mensen hoeven echter geen mondkapje te dragen op plekken waar dat verplicht is.

Hieronder vindt u informatie wie uitgezonderd is van de plicht om een mondkapje te dragen en hoe zij dit kunnen aantonen.

Uitzonderingen voor dragen mondkapje

Er geldt een uitzondering voor mensen die vanwege hun beperking of ziekte geen mondkapje kunnen dragen. Het kan zowel om zichtbare, als onzichtbare beperkingen of ziektes gaan. Concreet gaat het om:

- Mensen die vanwege hun beperking of ziekte fysiek niet in staat zijn een mondkapje te dragen of op te zetten. Bijvoorbeeld door een aandoening aan hun gezicht.
- Mensen die door het dragen van een mondkapje last krijgen van hun gezondheid. Bijvoorbeeld door een longaandoening.
- Mensen die ernstig ontregeld raken van het dragen van een mondkapje. Bijvoorbeeld vanwege een verstandelijke beperking of psychische aandoening. De uitzondering geldt ook voor hun begeleiders; als mensen ernstig ontregeld raken als hun begeleider een mondkapje draagt.
- Mensen en hun begeleiders van mensen die afhankelijk zijn van non-verbale communicatie, zoals liplezen.

Informatie tonen voor uitzondering

Of u onder de uitzondering valt, hangt af van uw persoonlijke situatie. Dat betekent dat u zelf moet aantonen waarom u in aanmerking komt voor uitzondering van de mondkapjesplicht. Politie, handhavers of OV-

personeel kunnen u vragen om dat aannemelijk te maken. U kunt het op verschillende manieren aantonen. Voorbeelden zijn:

- de [Eigen verklaring uitzondering mondkapjesplicht](#) laten zien;
- het dragen van een faceshield - als dat wel mogelijk is;
- een bewijs van een behandelrelatie van een (huis)arts of instelling. Dit mag bijvoorbeeld een bewijs van een afspraak bij een arts zijn. Een officiële medische verklaring van uw arts is niet nodig. Het is ook niet de bedoeling dat u uw (huis)arts belt voor een nieuw op te stellen document.
- een verklaring van een begeleider of een naaste die gebeld kan worden;
- het laten zien van een hulpmiddel of relevante medicijnen laten zien.

Als er voor u een andere manier is om aan te tonen dat u onder de uitzondering valt, dan kunt u die ook gebruiken.

Eigen verklaring uitzondering mondkapjesplicht

U kunt de [Eigen verklaring uitzondering mondkapjesplicht invullen en gebruiken](#) om aan te tonen dat u onder de uitzondering valt. Als een handhaver u vraagt waarom u geen mondkapje draagt, kunt u de Eigen Verklaring laten zien.

Op de Eigen verklaring vult u uw naam in en met welk bewijs u uw uitzondering kunt aantonen. Met uw handtekening geeft u aan dat u de Verklaring naar waarheid heeft ingevuld. Gebruikt u de Eigen verklaring, maar behoort u niet tot de groep met mensen ziekte en/of beperking? Dan bent u strafbaar.

Faceshields

Een spatscherm (faceshield) bedekt de neus en mond niet volledig, en geldt daarom niet als wettelijk alternatief voor een mondkapje. Bekijk [welke mondkapjes goed zijn om te gebruiken](#).

Als u vanwege uw beperking of ziekte geen mondkapje kan dragen, maar wel een faceshield, dan mag u daar wel voor kiezen. Met een faceshield kunt u vaak rekenen op begrip bij handhavers. Als u een faceshield draagt

zullen handhavers u in de meeste gevallen niet eens meer vragen om aanvullend bewijs, omdat u met het dragen van een faceshield laat zien dat u uw eigen gezondheid en die van anderen in het oog wil houden.

Medische gegevens laten zien niet verplicht

U bent niet verplicht om medische gegevens te laten zien, maar dat kan wel als u dat zelf wilt. Als u liever geen medische gegevens toont, dan moet u een andere manier gebruiken om aan te tonen dat u onder de uitzondering valt.

Gevolgen van niet aantonen aandoening

Als u niet kan of wil aantonen dat u onder de uitzondering valt, dan moet u misschien wel de ruimte verlaten of kunt u [een boete krijgen](#). Politie, handhavers en OV-personeel moeten namelijk kunnen controleren of u onder de uitzondering valt.

Niet eens met een coronaboete

Krijgt u [een boete omdat u geen mondkapje draagt](#) en valt u onder de uitzondering van de mondkapjesplicht? Dan kunt u tegen deze boete in verzet gaan. Op de boete staat aangegeven waar en hoe dit kan.

Medische verklaring nodig in vliegtuig

[In het vliegtuig zijn mondkapjes verplicht](#). Indien u geen mondkapje kunt dragen kunnen vliegtuigmaatschappijen u naast de Eigen Verklaring wel vragen om een verklaring van een arts. Neem contact op met uw luchtvaartmaatschappij als u hier vragen over heeft.

Geen vrijstellingskaart kopen

Er zijn bedrijven actief die zogenaamde vrijstellingskaarten verkopen, maar deze kaarten zijn door deze bedrijven zelf bedacht en zijn niet met cliëntenorganisaties besproken. U hoeft namelijk niet te betalen voor zo'n kaartje. Hoe u kunt aantonen dat u onder de uitzondering valt is hierboven aangegeven.

Spreek mensen zonder mondkapje niet zelf aan

U hoeft mensen zonder mondkapje niet zelf aan te spreken. Handhavers en winkelpersoneel doen dat, als daar reden voor is. Mensen die vanwege ziekte of beperking geen mondkapje kunnen dragen, willen bijvoorbeeld ook kunnen reizen. Geef hen dan de ruimte. Het kan dus zijn dat u iemand geen mondkapje ziet dragen op een plek waar dat verplicht is. Soms draagt iemand een faceshield als alternatief.

Bekijk de [video over de uitzonderingen op de mondkapjesplicht voor mensen met een ziekte of beperking](#) (YouTube).

Documenten

-

[Coronavirus: Overzicht 'Uitzonderingen mondkapjesplicht voor mensen met een beperking of ziekte'](#)

Per 1 december moet iedereen vanaf 13 jaar een mondkapje dragen waar dat verplicht is. Er geldt een uitzondering op deze ...

Publicatie | 01-12-2020

Verantwoordelijk

- [Ministerie van Volksgezondheid, We](#)